

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 10/2023 (222)

Kurier

www.starostwo.lezajsk.pl

BEZPŁATNY

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYLÓWKA

W numerze:

- Działania Starostwa Powiatowego w Leżajsku na rzecz dostępności
- Będzie remont dawnego Dworu Starościńskiego
- Azalia podsumowuje sezon szosowy
- Podróż: Grota Neptuna – Sardynia

W NUMERZE:

POWIAT

2-10

- LXXXII i LXXXIII sesja Rady Powiatu Leżajskiego
- Wsparcie dla Powiatu Leżajskiego na realizację dwóch inwestycji drogowych
- Działania Starostwa Powiatowego na rzecz dostępności
- Powiat Leżajski uzyskał dofinansowanie na zakup dronów dla Policji i Straży Pożarnej
- Otwarcie drogi powiatowej nr 1259 po przebudowie
- Będzie remont zabytkowego Dworu Starościńskiego
- Por. Joanna Cieślak-Dołęga odznaczona Krzyżem Orderu Krzyża Niepodległości
- Program powiatowych obchodów Święta Niepodległości
- Prawne aspekty zniesławienia – o czym powinniśmy wiedzieć wypowiadając się w internecie

OŚWIATA

11-13

- ZSL
- ZST
- SOSW

KULTURA

14-17

- Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie nowożytnym. Cz. XII. Utworzenie parafii pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny – 1969 r.
- Wernisaż Powiatowego Przeglądu Twórczości Nauczycieli w Muzeum Ziemi Leżajskiej
- Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach 1939-1945 – nowa wystawa plenerowa w MZL
- Powiatowy Regał Książkowy poleca: „Pogo” Jakub Sieczko

SPORT

18-19

- Azalia podsumowuje sezon szosowy
- Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin 11th Polish Open WKB Galizia Cup

PODRÓŻE:

20-21

- Grota Neptuna – Sardinia

KALENDARZ IMPREZ KULTURALNYCH

22

KOMUNIKATY

23-24

BŁOK REKLAMOWY

25-28

Stanowisko rzadkiego gatunku pająka odkryte w okolicach Leżajska

Gryziel zachodni (*Atypus Affinis*) to niezwykle rzadki gatunek chronionego pająka, którego obecność odnotowano tylko na dziesięciu stanowiskach w Polsce, jednak większość z nich jest od dawna niepotwierdzona. Tym większą niespodzianką jest odkrycie nowego stanowiska gryziela w okolicach Leżajska. Jest ono zlokalizowane przy drodze oddziałowej prowadzącej do rezerwatu „Suchy Łuk”.

18 września 2022 r. w obrębie wspomnianej drogi został zaobserwowany jeden męski osobnik pająka. Miesiąc później odkryto charakterystyczne dla tego gatunku walcowate oprzędy. W jednym z nich znajdowała się samica gryziela zachodniego.

Nowo odkryte stanowisko gryziela jest nadal na wschód wysuniętym stanowiskiem tego gatunku w Polsce.

W naszym kraju występują trzy gatunki z rodzaju gryzieli: gryziel zachodni, gryziel stepowy i gryziel tapetnik. Pająki te prowadzą dość skryty tryb życia, dlatego ich stanowiska są bardzo rzadko spotykane. Zarówno gryziel zachodni, stepowy jak i tapetnik są do siebie na tyle podobne, że można je zidentyfikować tylko na

podstawie liczby segmentów najdłuższych górnych brodawek przednich, które występują na końcu odwłoka, dlatego identyfikacja musi być przeprowadzona pod okiem specjalisty.

Wszystkie trzy gatunki objęte są ścisłą ochroną i jako zagrożone wyginięciem zostały wpisane na Czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce.

Szczegóły powyższego odkrycia znajdują się w artykule pt. *Gryziel zachodni (Atypus Affinis) – rzadki gatunek chronionego pająka w okolicach Leżajska* autorstwa Macieja Szałajki, Grzegorza Barygi, Wojciecha Barygi i Małgorzaty Mach, który ukazał się w kwartalniku „Chrońmy przyrodę ojczystą” 79/2/20023.

NN

Artykuł jest również dostępny pod linkiem: https://panel.iop.krakow.pl/uploads/wydawnictwa_artykuly/b23dbc9872eaadf7101f1d72e6a5237386506459.pdf

Dziękuję!

Janina
Sagatowska

Kurier Powiatowy – Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Leżajsku,
ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:

ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa
Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72,
e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka.

Redakcja wydania:

Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL),
Tomasz Chrzastek (SOSW), Roman Federkiewicz
(Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów.
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
tekstów i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń
płatnych Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: Advert Studio Marcin Wilk,
ul. Obronców Westerplatte 32B/10
41-710 Ruda Śląska

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 19.10.2023 r.

LXXXII i LXXXIII sesja RADY POWIATU LEŻAJSKIEGO

28 września w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się LXXXII nadzwyczajna sesja Rady Powiatu Leżajskiego.

Po przyjęciu porządku obrad radni podjęli uchwały w sprawie:

- ❖ zatwierdzenia Programu Naprawczego Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku na lata 2023-2025;
- ❖ przystąpienia do realizacji projektu w formule partnerskiej pod nazwą „Aktywizacja zawodowa osób młodych bezrobotnych w wieku 18-29 lat, wsparcie rozwoju przedsiębiorczości” w ramach Priorytetu 7 – Kapitał ludzki gotowy do zmian,
- ❖ udzielenia przez Powiat Leżajski dotacji celowej dla Caritas Archidiecezji Przemyskiej Oddział Leżajsk, ze środków budżetu Powiatu;
- ❖ zaciągnięcia zobowiązania finansowego wykraczającego poza rok budżetowy 2023 na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 1266R Biedaczów – Grodzisko Górne

w km 2+335 – 7+313 wraz z przepustami w miejscowościach Wólka Grodziska i Grodzisko Górne”;

- ❖ wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2023 r.

10 października radni spotkali się podczas kolejnej, LXXXIII nadzwyczajnej sesji Rady Powiatu Leżajskiego. Podczas obrad podjęto uchwały w sprawie udzielenia przez Powiat Leżajski dotacji celowej dla szkół niepublicznych oraz wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2023 r.

NW

Wsparcie dla Powiatu Leżajskiego na realizację dwóch inwestycji drogowych

Rozstrzygnięto kolejny nabór w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Łączna kwota wsparcia dla 132 zadań gminnych i powiatowych na Podkarpaciu wyniesie ponad 315 mln zł.

Przyznane środki finansowe zostaną w przyszłym roku przeznaczone przez podkarpackich samorządowców na realizację zadań związanych z modernizacją dróg lokalnych.

Promesy na ww. zadania zostały wręczone samorządowcom 4 października przez wojewodę podkarpackiego Ewę Leniart podczas konferencji prasowej w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim.

Wśród samorządów, którym przyznano wsparcie finansowe znalazł się również Powiat Leżajski, który otrzymał 11 483 366 zł na dwie inwestycje: przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1246R Kuryłówka – Tarnogród (gr. pow.) w km 0+009,84 – 8+870 łączącej województwo podkarpackie i lubelskie oraz przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1240R Wola Zarczycka – Nowa Sarzyna w km 0+000-0+760 w m. Wola Zarczycka.

Promesę z rąk wojewody odebrał Starosta Leżajski Marek Śliż.

NW

Fot. PUW

DZIAŁANIA STAROSTWA POWIATOWEGO W LEŻAJSKU na rzecz dostępności

20 września 2019 r. weszła w życie ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, która określiła obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie. Mimo że przeprowadzenie całego procesu dostosowania się do zapisów ustawy, zwłaszcza w obszarze architektonicznym, okazało się dla wielu instytucji niemałym wyzwaniem, nikt nie miał wątpliwości, że zmiany są konieczne.

Jeszcze przed wejściem w życie ustawy, Starostwo Powiatowe w Leżajsku podjęło działania mające na celu usprawnienie przeprowadzenia owych zmian.

Jednym z nich było wzięcie udziału w projekcie *Monitoring działań jednostek administracji rządowej i samorządowej w województwie podkarpackim w kontekście realizacji praw osób z niepełnosprawnościami i dostosowania do postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*. W jego ramach podjęto szereg działań m.in. działalność informacyjną w zakresie dostępności OzN do usług urzędowych oraz uzyskano rekomendacje dotyczące szkoleń pracowników, przystosowania obiektów powiatowych dla osób OzN. Ponadto instytucja prowadząca projekt prze-

kazała starostwu raport zawierający m.in. konkretne działania, konieczne do podjęcia po wejściu w życie ww. ustawy.

Priorytetem wśród zaplanowanych zmian stała się likwidacja barier architektonicznych.

W sierpniu 2019 r., a więc tuż przed wejściem ustawy, zakończono przebudowę budynku głównego starostwa, w ramach której powstała – z pomocą dofinansowania PFRON – m.in. winda i sanitariaty przystosowane do potrzeb OzN.

W związku z wejściem w życie w 2019 r. ustawy o dostępności cyfrowej podmioty publiczne zostały zobligowane do dostosowania stron internetowych i aplikacji mobilnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Z tego względu oddana do użytku w 2020 r. nowa strona internetowa starostwa również zawiera niezbędne narzędzia umożliwiające OzN dostęp do serwisu.

Od 2021 r. do budynku starostwa można również wejść z psem asystującym, czyli odpowiednio wyszkolonym i oznaczonym, który pełni rolę przewodnika osoby niewidomej, niedowidzącej lub osoby niepełnosprawnej ruchowo. Na uwagę zasługuje także fakt, że w tym samym roku Starostwo Powiatowe w Leżajsku zajęło I miejsce wśród instytucji publicznych na Podkarpaciu w konkursie Fundacji Szansa dla Niewidomych, w kategorii „Urząd otwarty dla niewidomych”.

W 2022 r. Powiat Leżajski otrzymał dofinansowanie na realizację przedsięwzięcia grantowego pn. *Poprawa funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Leżajsku w obszarze dostępności usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami*. Jest to kolejny już etap na drodze

ku lepszemu dostępnosci usług urzędowych w starostwie dla OzN. Przedsięwzięcie sfinansowane zostało w ramach projektu „Dostępny samorząd – granty” realizowanego przez PFRON.

Na rzecz poprawy dostępności architektonicznej w starostwie zakupiono i zamontowano napęd do automatycznego otwierania oraz zamykania bocznych drzwi wejściowych do budynku przy ul. Kopernika, a także plany tyflograficzne z dźwiękowym systemem nawigacyjno-informacyjnym, czyli specjalne mapy miejsca tworzone w formie dotykowej dla osób niewidomych i słabowidzących. Dokonano zakupu krzeseł ewakuacyjnych, rozbudowano i zmodernizowano system alarmowy oraz PPOŻ o dodatkową sygnalizację emitującą sygnały optyczno-akustyczne. Wykonano i zamontowano zewnętrzną podświetlaną tablicę informacyjną Starostwa Powiatowego w Leżajsku oraz podświetlany witaacz. Zakupiono i zamontowano również balustrady na schody zewnętrzne. Ponadto skorzystano z usług doradczych w zakresie dostępności architektonicznej.

W celu poprawy dostępności cyfrowej dokonano zakupu programu Adobe Acrobat Pro do edycji plików, natomiast na rzecz poprawy dostępności komunikacyjno-informacyjnej wykonano nagranie treści w polskim języku migowym (PJM) o zakresie działalności starostwa, zakupiono przenośne lupy elektro-

niczne oraz pętle indukcyjne, czyli urządzenia nadające sygnał poprzez zmodulowane pole magnetyczne, które jest odbierane przez cewkę indukcyjną aparatu słuchowego. Takie rozwiązanie eliminuje wszelkie zakłócenia akustyczne, a osoba słabosłysząca słyszy tylko pożądaną sygnal.

Całkowita wartość projektu wynosi 99 604 zł, z czego dofinansowanie stanowi 100%.

Projekt finansowany jest ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usług administracyjnych.

NW

Otwarcie drogi powiatowej 1259R po przebudowie

18 września został oficjalnie otwarty po przebudowie odcinek drogi powiatowej nr 1259R Gniewczyzna (gr. pow.) Grodzisko – Giedlarowa w km 6+660 – 10+450.

W wydarzeniu uczestniczyli: Starosta Leżajski Marek Śliż, Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenczek, Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Krzysztof Trębacz, Przewodniczący Rady Powiatu Adam Wylaź oraz radni Franciszek Krajewski, Józef Majkut i Roman Matuszek, Wójt Gminy Grodzisko Dolne Jacek Chmura wraz z zastępcą Mariuszem Jasiecem, Nadleśniczy Nadleśnictwa Leżajsk Tomasz Cebula oraz Dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych Marcin Czubat.

Przebudowa odcinka drogi powiatowej obejmowała poszerzenie do podstawowej szerokości pasa ruchu oraz wzmocnienie do nośności 100kN na oś przez wykonanie nowej konstrukcji jezdni. Zakres robót obejmował także budowę i przebudowę chodników o dł. 3 790 m jednostronnych i dwustronnych. W ramach inwestycji w przy Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym wybudowano przejście dla pieszych o podwyższonych parametrach zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury. Pozostałe przejścia również uzyskały nową formę w zakresie oznakowania poziomego i pionowego. Projekt obejmował także przebudowę skrzyżowań z drogami publicznymi przez korektę geometrii tarczy skrzyżowań oraz dopasowanie wysokościowe do przebudowanej drogi, nową nawierzchnię asfaltową oraz niezbędne poszerzenia, usystematyzowanie odwodnienia drogi przez budowę kanalizacji deszczowej oraz przebudowę rowów otwartych wraz z przepustami pod koroną drogi i zjazdami. Uwzględniony został również montaż urządzeń bezpieczeństwa ruchu, oznakowanie pionowe i poziome oraz

wymianę lamp i słupów oświetleniowych zlokalizowanych w pasie drogowym.

Droga Powiatowa 1259R stanowi istotny element spójności z siecią dróg publicznych w tej części województwa podkarpackiego. Łączy drogi wojewódzkie nr 877 i 835 oraz drogę krajową nr 77. W sytuacjach awaryjnych mających miejsce na DK nr 77, na odcinku Leżajsk – Tryńcza, często stanowi objazd w kierunku Tryńczy i Leżajska. Dla południowej części powiatu leżajskiego najkrótszy dojazd do

autostrady A4 prowadzi DP 1259R. Przez teren Gminy Grodzisko Dolne nie przebiega żadna droga wyższej kategorii, cały szkielet komunikacyjny opiera się na drogach powiatowych, a przede wszystkim na przedmiotowej drodze, która przez 7 km przebiega przez centrum miejscowości Grodzisko Dolne i Górne.

RI

Wartość inwestycji 17 273 851,50 zł z czego:

- 7 326 294,00 zł dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD)
- 2 200 000,00 zł dofinansowanie z Lasów Państwowych
- 3 873 778,75 Powiat Leżajski
- 3 873 778,75 Gmina Grodzisko Dolne

Będzie remont zabytkowego dawnego Dworu Starościńskiego

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosku złożonego przez Powiat Leżajski do II edycji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, Muzeum Ziemi Leżajskiej otrzyma blisko pół miliona złotych, a dokładnie 499 tys. zł. na remont elewacji i piwnic zabytkowego budynku dawnego Dworu Starościńskiego.

Elewacje wymagają pilnego remontu, a piwnice przystosowania do ruchu turystycznego i zadań statutowych. Remont obejmie: renowację tynków i malowanie elewacji, renowację balustrad, oczyszczenie i uzupełnienie zniszczonej okładziny kamiennej cokołu i schodów, wymianę okien dachowych (lukarn), wymianę rynien i rur spustowych, renowację dwóch piwnic (dolnej – cegła, górnej – tynk cementowo-wapienny), położenie instalacji elektrycznych w piwnicach.

Roboty budowlane wykonane na zewnątrz budynku mają nie tylko przywrócić dawny wygląd wizualny budynku, który jest wizytówką powiatu leżajskiego, ale przede wszystkim zabezpieczyć go przed dalszą degradacją. Najbardziej niepokojącym zagrożeniem w chwili obecnej są pęknięcia ścian i powstające w związku z tym szczeliny.

Ponadto kolejnym problemem są zagrzybione, zawilgocone piwnice w budynku głównym. Dzięki pracom wykonanym w piwnicy dolnej wążek ceglany zostanie: oczyszczony, osuszony, zdezynfekowany, odsolony, wzmocniony, uzupełniony. Mniejsze ubytki cegieł zostaną uzupełnione i scalone kolorystycznie farbą laserunkową. Spoiny zniszczone – skute, wykonane nowe spoinowanie.

W piwnicy dolnej planowane są organizacje wystaw czasowych dlatego też piwnica ta w przyszłości udostępniona zostanie zwiedzającym. W piwnicy górnej zostaną skute tynki oraz położone nowe. Piwnica ta będzie wykorzystywana do celów statutowych muzeum (magazyn na eksponaty). Ponadto w obu piwnicach zamontowane zostaną wentylatory w celu wentylacji wywiewnej w istniejących już przewodach wentylacji grawitacyjnej.

Muzeum Ziemi Leżajskiej już od końca 2021 posiada niezbędny projekt budowlany oraz wszelkie pozwolenia na budowę, tj.: wydane przez Starostę Leżajskiego oraz Podkarpackiego Konserwatora Zabytków.

Budynek Dworu Starościńskiego, zwany w dawniejszej literaturze „zamkiem” jest największą częścią składową całego kompleksu MZL. Wybudowany został w latach 1760-1770

dla ostatniego starosty leżajskiego Józefa Potockiego.

Zajął on miejsce drewnianych dworów istniejących w tym miejscu od 1524 r. (II lokacja Leżajska). W epoce rozbiorowej był kolejno własnością Skarbu Kameralnego Austrii, hr. Wojciecha Miera i ordynatów Potockich z Łańcuta. W 1932 r. wykupiony przez miasto Leżajsk z przeznaczeniem na siedzibę gimnazjum. Mury w niezmienionej formie przetrwały do lat 30. XX w.

Parterowy budynek z piętrowymi facjatkami nad częścią środkową zbudowany został na rzucie prostokąta. Część pld.-wsch. posiada piwnice sklepione kolebkowo z XVII w., wzmiankowane w źródłach już w 1759 r. jako dostępne spoza dworu. Po 1932 r. poddano go przebudowie, likwidując filary oraz podcień zajezdny i zaadaptowano pomieszczenia dla potrzeb szkolnych. Przy elewacji frontowej dobudówki od ptn. i pld. z 1933 r. W latach 1957-1959 przeprowadzono kapitalny remont obiektu. Ostateczna rewaloryzacja obiektu miała miejsce w okresie marzec 2006 r. – 30 listopad 2007 r. w celu przystosowania go na potrzeby Muzeum Ziemi Leżajskiej – placówki kultury Powiatu Leżajskiego.

MZL

Por. Joanna Cieślik-Dołęga odznaczona Krzyżem Orderu Krzyża Niepodległości

10 października w sali kolumnowej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych. Postanowieniem Prezydenta RP Andrzeja Dudy, za wybitne zasługi w obronie suwerenności i niepodległości Państwa Polskiego została odznaczona Krzyżem Orderu Krzyża Niepodległości por. Joanna Cieślik-Dołęga ps. „Teresa”, łączniczka Armii Krajowej Lwów, członek Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, wieloletnia mieszkanka Leżajska. W imieniu Prezydenta RP odznaczenie wręczyła wojewoda podkarpacki Ewa Leniart. W uroczystości udział wzięła najbliższa rodzina oraz uczniowie Zespołu Szkół Technicznych im. T. Kościuszki w Leżajsku.

99-letnia por. Joanna Cieślik Dołęga ps. „Teresa” – żołnierz Armii Krajowej Okręgu Lwowskiego, Inspektoratu Południowego AK Lwów, Obwodu AK Bóbrka w latach 1942-1944 swoją pracą w konspiracji zapisała piękne karty historii Polski, dopełniając je powojennym społecznym zaangażowaniem na rzecz podtrzymywania tradycji niepodległościowych i kultywowania pamięci Armii Krajowej oraz Polskiego Państwa Podziemnego.

Do konspiracji wstąpiła w wieku niespełna 18 lat, służąc jako łączniczka między komendą Inspektoratu a oddziałami partyzanckimi AK na trasie Lwów-Stanisławów. W czasie II wojny światowej pracowała w Magistracie w Bóbrce, gdzie miała dostęp do informacji i wydawanych dokumentów, co umożliwiło jej wykonywanie konspiracyjnych zadań. Poza zbieraniem informacji odbierała i dostarczała meldunki, broń i amunicję, które następnie dostarczała do punktów kontaktowych w Bóbrce i we Lwowie. Z narażeniem życia por. Dołęga organizowała także przerzuty przez las partyzantów.

Jeszcze do niedawna, mimo podeszłego wieku por. Dołęga brała udział w uroczystościach o charakterze patriotyczno-historycznym, kultywujących pamięć o Żołnierzach Armii Krajowej, a także inicjatywach poświęconych rozwojowi wiedzy młodych pokoleń Polaków na temat potęgi i walk narodu polskiego II Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności Kresów Wschodnich. Podczas jednej z żywych lekcji historii, w dniu 10 października w Rzeszowie udział wzięli członkowie i sympatycy z Klubu Miłośników Lwowa w Leżajsku i uczniowie Zespołu Szkół Technicznych im. T. Kościuszki w Leżajsku. Było to niezwykle wzruszające spotkanie.

Postawa por. Dołęgi jako świadka historii była, jest i pozostanie żywym przykładem wielkiej miłości do Polski i oddanej oraz ofiarnej służby Ojczyźnie. Zapytana o wartości, które są najważniejsze w życiu odpowiedziała: - *Oddać hołd Bogu, Ojczyźnie i kierować się honorem – to sens życia, to pozwala przetrwać przeciwności losu i pozostać człowiekiem.* Jednocześnie stwierdziła, że przedwojenne pokolenie Polaków, szczególnie kresowiaków, cechowały silne poczucie tożsamości narodowej, poczucie wspólnoty i patriotycznej postawy. Jak powiedziała: - *W tym czasie, my bardzo młodzi ludzie byliśmy po prostu „chorzy na Polskę”, miłość do ojczyzny, siła słów etosu „Bóg, Honor, Ojczyzna” były bardzo silne.*

Za swoją działalność patriotyczną por. Dołęga była uhonorowana odznaczeniami pań-

stwowymi, a w 2020 r. awansowana na wyższy stopień wojskowy.

Order Krzyża Niepodległości jest kontynuacją ustanowionego w 1930 r. Krzyża Niepodległości, nadawany jest od 2010 r. dla osób, które w latach 1939-1956 jako ochotnicy lub podejmując się służby ponad wymaganą od nich miarę położyły zasługi w obronie niepodległości Państwa Polskiego. Nadawany jest w dwóch klasach. Krzyż Orderu Krzyża Niepodległości (II klasa) nadawany jest osobom, które przez znaczący czas lub w sytuacji skrajnego zagrożenia broniły niepodległości i suwerenności Ojczyzny, walczyły o jej odzyskanie lub podtrzymywały funkcjonowanie instytucji i tradycji Rzeczypospolitej Polskiej.

POWIATOWE OBCHODY 105. ROCZNICY ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

11 listopada 2023 r. (sobota)

PROGRAM

Godz. 12.00

Uroczysta Msza Święta w Bazylice Zwiastowania NMP w Leżajsku w intencji Ojczyzny z udziałem pocztów sztandarowych, delegacji i zaproszonych gości

Godz. 13.15

Przemarsz pod pomnik poległych w walkach niepodległościowych, złożenie wieńców i kwiatów

Godz. 13.45

Uroczysta defilada ulicą Mickiewicza pod Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Godz. 14.00

Plac przy Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku:
Wspólny posiłek (wojskowa grochówka)

Godz. 15.00

Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku:
Patriotyczny program artystyczny w wykonaniu młodzieży z Zespołu Szkół Licealnych w Leżajsku, Powiatowej Orkiestry „DIVERTIMENTO” oraz artystów z Miejskiego Centrum Kultury w Leżajsku

Organizatorzy:

Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia
ul. Opatowska 10, 35-100 Leżajsk
Parafia Zwiastowania Pańskiego

Powiat Leżajski

Współorganizatorzy:

ul. Bohaterów Chłopskiego Czerwca 1

Miejskie Centrum Kultury
w Leżajsku

Partnerzy:

Patronaty Medialne:

Prawne aspekty zniesławienia

– o czym powinniśmy wiedzieć wypowiadając się w internecie

cz. 1

Stwierdzenie, że większość ludzi korzysta z Internetu jest w zasadzie oczywistością. Natomiast zdecydowanie nią nie jest wiedza, w jaki sposób funkcjonować w sieci oraz jakie są konsekwencje tego, gdy pozwalamy sobie w świecie wirtualnym na coś, na co nie pozwolilibyśmy sobie w świecie realnym. Często wynika to też z braku świadomości o wspomnianych konsekwencjach, dlatego w bieżącym numerze publikujemy pierwszą część poradnika*, który być może tę świadomość zwiększy.

Wstęp

Dużą część aktywnych zawodowo Polaków korzysta z Internetu. Sieć umożliwia użytkownikom nie tylko szybki kontakt z osobami będącymi nawet na drugim końcu świata, ale pozwala przede wszystkim zaoszczędzić czas. Za pomocą Internetu możemy zapłacić rachunki, zrobić zakupy w e-sklepach i na aukcjach, założyć firmę, rozliczyć podatki, a nawet złożyć pozew o zapłatę.

Popularność i dostępność Internetu, z którym mamy do czynienia współcześnie, jest oczywiście bardzo korzystne z wielu przyczyn i ciężko sobie wyobrazić dzisiejszy świat bez Internetu. Jednakże może on nieść ze sobą też skutki negatywne. Jednym ze nich jest rozwój przestępstw w sieci tzw. przestępstw internetowych.

Art. 212 Kodeksu Karnego – zniesławienie:

§ 1 Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2 Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3 W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na

rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 4 Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Przestępstwo zniesławienia w Internecie

Jak wynika z wyżej zacytowanego przepisu mamy dwie formy zniesławienia: zniesławienie w formie ustnej i zniesławienie w formie pisemnej.

Właśnie ta druga forma, tj. pisemna nabrała nowego wymiaru w erze Internetu. Łatwy dostęp do sieci, jej popularność, a przede wszystkim możliwość zachowania pozornej anonimowości stwarza poczucie bezkarności. To właśnie może zachęcać do działania takie osoby, które w świecie realnym, rzeczywistym nie zdecydowałyby się na podobne zachowania, wpisy lub działania. Wiadomości umieszczone w sieci rozprzestrzeniają się z łatwością w sposób błyskawiczny, a ze względu na archiwizację są dostępne nawet po usunięciu materiału przez administratora danej strony internetowej. W obecnych czasach standar-

dem jest, iż wyszukiwarki internetowe umożliwiają dotarcie do informacji o danej osobie, co powoduje, uzasadnienie powstawania firm oferujących klientom usługę śledzenia w sieci informacji o nich i wychwytywania treści naruszających ich reputację.

Art. 212 Kodeksu Karnego wyróżnia typ podstawowy przestępstwa zniesławienia i kwalifikowany.

Z typem podstawowym mamy do czynienia wówczas gdy pomówiona została inna osoba, grupa osób, instytucja, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju.

CDN

**Poradnik opracowany przez Fundację „Masz Prawo” z siedzibą w Tarnobrzegu jako zadanie publiczne zlecone i sfinansowane ze środków otrzymanych od Powiatu Leżajskiego w ramach edukacji prawnej, o której mowa ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U.2021.945 t.j. z dnia 2021.05.21), w związku z realizacją zadania prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w powiecie leżajskim w 2023 r.*

Zespół Szkół Licealnych
w Leżajsku

W dniach 25 września-6 października na obiektach Centrum Szkolenia Klas Mundurowych w Nowej Sarzynie odbyły się dwa pięciodniowe obozy szkoleniowe dla uczniów klas mundurowych z Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku. Pierwsza część obozu to zajęcia dla kadetów nowo przybyłych do szkoły.

Pierwszoklasiści zostali przeszkoleni z podstaw wojskowego rzemiosła, tj. regulaminu ogólnego, musztry, taktyki, szkolenia strzeleckiego, topografii, ratownictwa medycznego oraz ochrony i obrony obiektów. Żołnierze 18 Pułku Saperów z Niska zapoznali świeżo upieczonych kadetów ze sprzętem używanym na co dzień przez wojska inżynieryjne, jak również z tematyką niewybuchów i niewypałów oraz postępowaniem w przypadku znalezienia przedmiotów niebezpiecznych. Przeprowadzono również szereg zajęć z kształcenia obywatelskiego, na których omawiano dzieje oręża polskiego.

W drugim tygodniu pobytu żołnierze 18psap prowadzili szkolenie z uczniami w ramach Oddziału Przygotowania Wojskowego. Zajęcia pozwoliły szkolonym doskonalić i poszerzać zakres nabytej wcześniej wiedzy ogólnowojskowej. W trakcie szkolenia odbył się wyjazd w Bieszczady, gdzie żołnierze wraz z nauczycielami i uczniami zrealizowali marsz kondycyjny szlakiem jednej z bieszczadzskich połonin.

Tradycyjnie na koniec obozu, żołnierze wraz z uczniami odwiedzili wychowanków Domu Dziecka w Nowej Sarzynie, którym przekazali upominki zebrane przez instruktorów i uczestników obozu.

AR

„Z lasem ku przyszłości!” – nowy projekt w ZSL

W sierpniu 2023 r. Zespół Szkół Licealnych im. B. Chrobrego w Leżajsku znalazł się na liście laureatów konkursu „Klasa z drewna” współfinansowanego ze środków Funduszu Leśnego, którego dysponentem jest Dyrektor Generalny Lasów Państwowych. Organizatorami Konkursu są Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i Centrum Informacyjne Lasów Państwowych.

W związku z tym w szkole rozpoczęła się realizacja projektu „Z lasem ku przyszłości!”. Jego celem jest promocja Lasów Państwowych, zrównoważonej gospodarki leśnej, edukacji leśnej i przyrodniczej, rozwijanie zainteresowań z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej, ochrony przyrody i działań Lasów Państwowych oraz społecznej funkcji lasów.

W ramach współfinansowania ze środków Funduszu Leśnego:

- trwają prace nad przygotowaniem ogrodu wraz z małą architekturą do celów rekreacji i edukacji przyrodniczo-leśnej,
- szkoła zakupi sadzonki rodzimych gatunków roślin i bylin, kwiatów, drzew oraz krzewów zapewniających nastrój lasu.

ZSL Leżajsk rozwijając zainteresowania i aktywizując młodzież, zapewni chętnym uczniom możliwość dbania o roślinność na przygotowanym terenie.

Została nawiązana współpraca z praktykiem/przedstawicielem Nadleśnictwa Leżajsk, który przeprowadzi zajęcia przyrodniczo-leśne zgodnie z opracowanym programem edukacyjnym opartym na materiałach Lasów Państwowych oraz opracowanymi scenariuszami zajęć z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej. Lekcje odbędą się w ogrodzie powstałym na terenie szkoły.

Każdy uczestnik projektu otrzyma piękny drewniany ołówek oznakowany logiem Lasów Państwowych.

Działania promocyjne będą relacjonowane i publikowane na szkolnej stronie internetowej, w mediach społecznościowych, w lokalnej prasie, w prasie szkolnej, przez radio węzeł, na szkolnych telewizorach informacyjnych.

Cała społeczność szkolna z niecierpliwością oczekuje na efekt realizacji projektu.

Koordynator projektu Urszula Szyszka

Działający przy ZST Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Leżajska” od ponad czterdziestu lat reprezentuje region i kraj na festiwalach oraz przeglądach zespołów folklorystycznych. 20 września zespół powrócił z tygodniowego pobytu w Chorwacji.

Do Puli-Rovinj – miasta położonego w Istrii nad Morzem Adriatyckim, młodzi artyści udali się na XI Międzynarodowy Festiwal Muzyki i Tańca Ludowego „Istra Fest”. Przez kilka dni tra-

dycyjne tańce i przyśpiewki zespołów z Polski, Rumunii, Łotwy oraz Chorwacji zawładnęły ulicami miasta, stanowiąc atrakcję dla mieszkańców półwyspu i turystów wypoczywających nad Adriatykiem. Festiwalowej publiczności zespół zaprezentował suitę tańców rzeszowskich i lubelskich.

Opiekę nad młodzieżą sprawowali nauczyciele: Artur Pęcak – kierownik zespołu, Agata Zygmunt – opiekun zespołu, Paulina Szczęch – choreograf oraz Konrad Dąbek.

ZST

Informatycy i programiści Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku ciągle na topie

Nowy rok szkolny – nowe wyzwania. Jedną rzecz pozostaje bez zmian – rok szkolny w ZST rozpoczynają sukcesy naszych informatyków i programistów.

W dniach 6-8 października w Poznań Game Arena odbyły się finały II edycji Ogólnopolskich Mistrzostw IT. Spotkały się w nich najlepsze zespoły wyłonione w półfinałach. Drużyny rywalizowały w następujących dywizjach: Gamedev, Programowanie, Robotyka, Cloud, Windows 11 Pro, Solve for tomorrow, AI Druk

3D, Cyberbezpieczeństwo. Wśród finalistów znalazła się drużyna ZST w składzie Daniel Studzienny oraz Konrad Niemiec, która wystartowała w dywizji Cyberbezpieczeństwo, w kategorii szkół średnich. Zmagania konkursowe polegały na rozwiązaniu testu związanego z tworzeniem haseł oraz narzędziami wspierającymi bezpieczeństwo danych. Daniel i Konrad osiągnęli wspaniały wynik, zdobywając II miejsce. Opiekunem uczniów była Sylwia Krukowiecka-Niemiec.

Z kolei 7-8 października w Podkarpackim Centrum Innowacji w Rzeszowie odbył się

maraton programistyczny NASA Space Apps 2023. Cztery reprezentujące ZST zespoły opracowały projekty, które następnie zostały ocenione przez jury. Projekt zespołu MCX Studio – gra Spacernautica zajął III miejsce w wyzwaniu lokalnym, otrzymał nominację do oceny globalnej oraz uzyskał wyróżnienie dla najlepszego zespołu uczniowskiego. Zespół tworzyli: Maciej Wróbel, Radosław Sowa, Kacper Sroczyk, Kacper Pliś, Krzysztof Krówka, zaś opiekę nad wszystkimi zespołami sprawował Łukasz Smycz.

ZST

Ośrodek Szkolno-
Wychowawczy w Leżajsku

Październik miesiącem świadomości sensorycznej

Jesienna aura pięknie nas rozpieszcza. Promienie słońca, ciepły deszcz, delikatne muśnięcie wiatru, dary jesieni pobudzają nasze zmysły wprowadzając w określony stan. Dla każdego z nas, odczuwanie tego stanu może być różne. Jedni odczuwają rozkosz, błogość, relaksację w kontakcie z jesienną aurą i jej darami, inni – niekoniecznie. Słońce może razić, deszcz i wiatr powodować uczucie chłodu oraz zimna, a jesiennie liście i kasztany mogą być szorstkie, a także nieprzyjemne. Tak reagują nasze zmysły sensoryczne.

Do podstawowych systemów zmysłowych należą: system dotykowy, system czucia głębokiego (propriocepcja) oraz układ przedsionkowy (zmysł równowagi). Systemy te, rozwijają się już w życiu płodowym, tworząc zespolenia w mózgu z innymi zmysłami. Układ dotykowy umożliwia różnicowanie faktur, ostrzega przed niebezpiecznymi wrażeniami dotykowymi, wpływa na równowagę emocjonalną, poczucie bezpieczeństwa, koncentrację oraz funkcje ruchowe. Receptory układu przedsionkowego łączą się anatomicznie z systemem słuchowym, natomiast receptory układu proprioceptywnego znajdują się w mięśniach, ścięgnach i stawach.

Układ przedsionkowo-proprioceptywny jest związany z odbieraniem doznań związanych z ruchem. Wpływa on bezpośrednio, na naszą równowagę, świadomość przestrzeni, odpowiednie napięcie mięśniowe oraz precyzyjną koordynację ruchu. Odpowiednie ćwiczenia stymulujące ten układ wpływają na właściwy rozwój, funkcji słuchowo-językowych, ruchowych, czuciowych i poznawczych. Odpowiednia stymulacja, tych systemów bazowych umożliwia także, właściwe kształtowanie się procesów percepcji wzrokowej, słuchowej oraz ich koordynacji. Nasz mózg, za pośrednictwem naszego ciała, nieustannie odbiera, segreguje i przetwarza bodźce zmysłowe. Właściwe współdziałanie ze sobą określonych zmysłów, ich integracja odbywa się w pniu mózgu. Niedobór odpowiedniej ilości bodźców zakłóca proces integracji sensorycznej. Stan taki może po-

wodować szereg zaburzeń w rozwoju psychospołecznym dziecka. Do najczęściej występujących dysfunkcji w zakresie integracji sensorycznej należą: problemy z koncentracją uwagi, nadrucholiwość, nadmierny niepokój, drażliwość, lękliwość, problemy z koordynacją ruchową, nienaturalne silne domaganie się bodźców związanych z obracaniem się, huśtaniem, podskakiwaniem lub całkowite unikanie takich bodźców, choroba lokomocyjna, niskie napięcie mięśniowe i męczliwość, zła tolerancja wrażeń dotykowych, zaburzenia mowy i zdolności komunikacyjnych.

Wiedza, dotycząca działania podstawowych systemów zmysłowych pozwala nam zrozumieć, czyli być świadomym wrażeń sensorycznych, jakie oddziałują na nasze dzieci. Jesień to pora roku, która samymi barwami stymuluje nasz zmysł wzroku. W połączeniu z innymi zmysłami: dotyku, słuchu, oraz układem proprioceptywno-przedsionkowym możemy pięknie oddziaływać na nasze ciało i umysł. Korzystajmy zatem ze spacerów lub innych aktywności ruchowych połączonych ze stymulacją dotykową na łonie jesienną natury. Jeśli zauważymy jakieś niepokojące objawy u swoich dzieci, wynikające z odbioru bodźców sensorycznych, zawsze możemy je skonsultować ze specjalistą integracji sensorycznej.

Literatura:
Bożena Odowska-Szlachcic „Terapia integracji sensorycznej” Zeszyt 1.

Opracowała:

Wioletta Mazur-Błajda, specjalista SI SOSW w Leżajsku

Utworzenie parafii pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny – 1969 r.

Parafia rzymskokatolicka pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny funkcjonuje przy sanktuarium Matki Bożej i jest prowadzona przez zakon oo. Bernardynów. Należy ona do dekanatu Leżajsk w archidiecezji przemyskiej. Wyodrębniona została z historycznej, bardzo rozległej, kilkaset lat istniejącej parafii pw. Trójcy Świętej i Wszystkich Świętych. Parafia powstała w specyficznych uwarunkowaniach. Primo: powstała przy znanym sanktuarium o ponadregionalnym znaczeniu. Secundo: duszpasterstwo parafialne funkcjonowało w ramach już prowadzonej w sanktuarium pracy ewangelizacyjnej i realizowanego kultu. Tertio: parafię prowadzą zakonnicy, którzy mają swoją specyfikę duszpasterzowania oraz specjalne zasady życia (np. określone kadenckie pełnienia pewnych funkcji).

Głównym inicjatorem powstania parafii był biskup przemyski (od 1965 r.) ks. Ignacy Tokarczuk, który był wnikliwym analitykiem życia kościelnego i politycznego w czasach komunistycznych. W swojej pracy, jako biskup ordynariusz przyjął on zasadę, że należy dążyć do tego, aby wierni mieli ułatwiony dostęp

Biskup przemyski ks. Ignacy Tokarczuk

Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie nowożytnym

do świątyni, dlatego na wsi odległość od kościoła nie powinna przekraczać 4 km, a parafia nie powinna liczyć więcej niż 10 tys. wiernych. Przedmiotem jego szczególnej troski stało się budownictwo sakralne i rozszerzenie sieci parafialnej.

Kuria diecezjalna w Przemyśle w 1968 r. wysłała z propozycją do o. prowincjała zakonu bernardynów o. Wilhelma Wrony z propozycją, aby przy klasztorach w Leżajsku i Przeworsku podjęto pracę parafialną. Po konsultacjach i przygotowaniu odpowiednich porozumień, w których ze strony zakonu brał udział o. dr Letus Szpucha za oficjalną datę rozpoczęcia funkcjonowania parafii pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny uznaje się dzień 1 grudnia 1969 r. Stosowny dokument był zatytułowany: *Umowa w sprawie zabezpieczenia opieki*

duszpasterskiej w parafii Leżajsk, dekanat leżajski. Podpisany został przez prowincjała zakonu o. Florentyna Piwosza i biskupa przemyskiego Ignacego Tokarczuka. Spośród jego najważniejszych punktów należy wymienić:

■ *Biskup Przemyski powierza zakonowi w zarząd i opiekę duszpasterską część parafii Leżajsk. (...)*

■ *Wyznaczeni przez Władze Zakonne do tej pracy – duszpasterz i jego współpracownicy – po uzyskaniu nominacji ze strony Ordynariusza – będą zatrudnieni w charakterze wikariuszy z prawami i obowiązkami określonymi prawem kanonicznym, diecezjalnymi i niniejszą umową. (...)*

■ *Kościół zakonny pod wezwaniem Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny będzie służył dla tej części parafii jako kościół parafialny. (...)*

■ *Kapłani wyznaczeni dla tej części parafii będą spełniali zarząd i obowiązki pod urzędową opieką proboszcza i dziekana. Będą też śpieszyli z posługą duszpasterską wiernym określonego terytorium nie wyłączając chrztów, małżeństw i pogrzebów.*

■ *Podstawą ich utrzymania będą zwyczajowe ofiary wiernych oraz iura stolae (opłaty pobierane przez duchownych z okazji chrztów, ślubów itp.). Inne sprawy mieszkaniowe i bytowe zabezpieczają sobie we własnym zakresie. (...)*

O. Florentyn Piwosz

- Składki i ofiary zbierane w kościele winny być użyte przede wszystkim na potrzeby miejscowego kościoła i obiektów niezbędnych do pracy duszpasterskiej i katechetycznej z wyjątkiem na cele ogólnokościelne i diecezjalne, które należy odsyłać w całości, a składki na rzecz Seminarium Diecezjalnego w połowie.
- Umowę niniejszą zawiera się na 10 lat, z tym, że zostanie ona przedłużona, gdy dobro duchowe wiernych będzie tego wymagało.

Do umowy dołączony został Załącznik nr 1 o następującej treści: (...) W związku ze wzrostem miasta i parafii Leżajsk, aby lepiej zaspokoić potrzeby religijne parafii, Kuria Biskupia w Przemyśle mianuje oo. Bernardynów tutejszego klasztoru wikariuszami parafii św. Trójcy i Wszystkich Świętych. W tutejszym kościele OO. Bernardynów należy załatwiać wszystkie sprawy duszpasterskie od 1 grudnia 1969 r. z następujących ulic miasta Leżajsk: Tomasza Michałka, Podleśnej, Leśnej, Orzeszkowej, Kościuszki, Kilińskiego, Mickiewicza (od stacji kolejowej do klasztoru), Siedlańskiej [obecnie Wyspiańskiego], Nowej [obecnie św. Jana z Dukli], Opalińskiego, Waryńskiego [obecnie Armii Krajowej], Przemysłowej, Borki, Siedlanki, Plac Mariacki oraz z wiosek: Jelna, Baranówka, Łukowa, Maleniska, Judaszówka, Hucisko.

Równocześnie z zawartą umową pomiędzy diecezją a bernardynami biskup Ignacy Tokarczuk mianował administratorem (proboszczem) tej części parafii o. Jana Berchmansa Głowackiego, a wikariuszami o. Leonarda Stanisława Deca i o. Egidiusza Franciszka Rydzaka. W tamtym okresie władze komunistyczne – prowadząc walkę z Kościołem – nie zatwierdzały wyznaczonych przez biskupa Tokarczuka proboszczów, więc ordynariusz w nowych parafiach ustanawiał administratorów parafii.

W związku z erygowaniem parafii przy bazylice podjęto również działania w sąsiednich wioskach w celu ułatwienia dostępu wiernych do kultu religijnego i katechizacji. Ówczesny proboszcz o. Jan Berchmans Głowacki powierzył opiekę duszpasterską nad wiernymi z wiosek o. Piotrowi Kotyle i o. Ewarystowi Tomali. Początkowo na wioskach katechizację prowadzono w domach prywatnych, gdzie też niekiedy odprawiano nabożeństwa. W Jelnej o. Kotyla początkiem 1971 r. otworzył punkt katechetyczny i odprawiał nabożeństwa liturgiczne w domu prywatnym, czego zakazały odpowiednie władze administracyjne. Stało się to impulsem dla mieszkańców, aby wybudować własną świątynię. W nocy z 12/13 czerwca 1971 r. – bez zgody władz komunistycznych – przy istniejącej kapliczce wybudowano drewniany kościółek (o wymiarach 5,5 x 12 m). Na zakończenie prac przybył ks. biskup Tokarczuk i o. Kotyla odprawił mszę św. Pomimo represji władz w postaci kar pieniężnych mieszkańcy wioski zaczęli groma-

Parafia Przychojec Łukowa

dzić materiały budowlane i 14 marca 1972 r. rozpoczęto budowę murowanego kościoła o wymiarach 25 x 10 m wg projektu inż. Jana Chmielewskiego z Radomia, która trwała dwa lata. Kierował nią o. Kotyla, sądzony za to przez władze komunistyczne. Poświęcenia kościoła pw. św. Franciszka z Asyżu, w dniu 1 listopada 1974 r. dokonał biskup Ignacy Tokarczuk w obecności o. prowincjała bernardynów Florentyna Piwośa, zakonników, księży dekanalnych oraz licznie zgromadzonych wiernych.

W Łukowej najpierw odprawiano nabożeństwa w domu u Anieli Ryczkowskiej, ale władze ostro przeciwstawiały się takiej działalności. Ojcowie byli przesłuchiwanii na prokuraturze, sądzeni i wymierzano im grzywny, a właścicielkę zastraszone wysokimi karami. Obok drewnianego domu Anieli Ryczkowskiej znajdował się fundament o wymiarach 20 x 8 m pod dom mieszkalny, ale przeznaczono go pod budowę kościoła pw. Niepokalanego Poczęcia N.M.P. Prace przy budowie rozpoczęto 15 sierpnia 1975 r. a poświęcono w 1977 r. Wiosną 1991 r. przystąpiono tam do budowy większej świątyni. Pierwsza msza św. została tam odprawiona 13 grudnia 1992 r. Świątynię pw. Miłosierdzia Bożego poświęcił biskup Stefan Moskwa 7 maja 1995 r. Również w Judaszówce w 1977 r. powstał kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. W Przychojcu 14 października 1979 r. poświęcono kaplicę pw. Niepokalanego Serca N.M.P. i zorganizowano punkt katechetyczny. W Hucisku powstał kościół filialny pw. bł. Jana z Dukli poświęcony w 1978 r. W 2003 r. powstała osobna parafia pw. Dobrego Pasterza Przychojec – Łukowa. W Maleniskach istnieje kościół filialny pw. bł. Szymona z Lipnicy.

Obecnie do parafii należy 5450 wiernych z Leżajsk (ulice: Armii Krajowej, Bernardyńska, Borki, Broniewskiego, Fabryczna, Franciszkańska, Iwaskiewicz, Kąty, Kilińskiego, Klasztorna, Kochanowskiego, Konopnickiej, Kossaka, Kościuszki, Narodowej Organizacji Wojskowej,

Kraszewskiego, ks. Cz. Brody, ks. J. Popiełuszki, Leśna, 11-go Listopada, Matejki, Mickiewicza (od nr 67 do końca i od nr 76 do końca), Michałka, Opalińskiego, Orzeszkowej, Os. Leśników, Paderewskiego, Plac Mariacki, Podleśna, Prusa, Przemysłowa, Pułaskiego, Siedlanka, Sienkiewicza, Skłodowskiej (prawa strona), Słoneczna, Sosnowa, Szopena, św. Jana z Dukli, Tuwima, Wyspiańskiego, Zielona i Żeromskiego) oraz z miejscowości Hucisko (862 wiernych) i Maleniska (272 wiernych).

Początkowo od 1969 r. funkcje proboszcza parafii i przełożonego klasztoru (kustosz sanktuarium) były połączone. Piastowali je kolejno: o. Jan Berchmans Głowacki (XII.1969-VI.1975), o. Mariusz Lepianka (VII.1975-VI.1978), o. Bonawentura Misztal (VII.1978-VI.1984), o. Oktawian Roman Jusiak (VII.1984-VI.1990). W 1990 r. Zarząd Prowincji Bernardynów podjął decyzję o rozdzieleniu tej funkcji. Proboszczem został o. Stanisław Cichocki (VII.1990-VI.1994), następnie o. Leopold Soszka (V.VII.1994-VI.2002) i o. Jan Szpila (I.VII-VI.2005). W tym czasie przełożonymi klasztoru byli: o. Mirosław Więclaw (1990-1996), o. Franciszek Rydzak (1996-1999), o. Stanisław Komornik (1999-2005) i o. Jarosław Kania (2005-2011), który jednocześnie został nominowany na proboszcza parafii. Również następni przełożeni: o. Joachim Ciupa (2001-2017), o. Sylwester Skirliński (2017-2020) i o. Klaudiusz Baran (od 2020 r.) otrzymali nominacje na proboszczów parafii.

Cdn.

Roman Federkiewicz
Muzeum Ziemi Leżajskiej

Bibliografia:

Oktawian Roman Jusiak – *Geneza i historia duszpasterstwa parafialnego przy sanktuarium Matki Bożej w Leżajsku*. [w:] Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia pod redakcją Aleksandra Krzysztofa Sitnika OFM i Agaty Dworak, Kalwaria Zebrzydowska 2020.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_Najświętszej_Maryi_Panny_w_Leżajsku.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_Zwiastowania

WERNISAŻ

Powiatowego Przeglądu
Twórczości Nauczycieli
w Muzeum Ziemi Leżajskiej

10 października br. w Muzeum Ziemi Leżajskiej odbył się uroczysty wernisaż Powiatowego Przeglądu Twórczości Nauczycieli. To już czternasta edycja wystawy czasowej prezentującej różnorodne prace plastyczne, literackie, naukowe oraz fotografie nauczycieli z terenu powiatu leżajskiego, nie tylko tych aktywnych zawodowo, lecz także emerytowanych.

Część oficjalną uroczystości poprowadzili dyrektor MZL Jacek Kwieciński oraz prezes ZNP w Leżajsku Jolanta Szkodzińska.

Po uroczystym przywitaniu gości rozpoczęła się część artystyczna w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Leżajsku, którym towarzyszyli opiekunowie. Następnie wystąpili uczniowie z Zespołu Szkół w Brzozie Królewskiej w specjalnie przygotowanych na

ten dzień utworach. Grupę młodych artystów do występu przygotowała Anna Paluch, nauczycielka muzyki z tej placówki.

Na sam koniec muzycznej uczty zaprezentowały się rodzinie Anna Paluch (śpiew) oraz Monika Paluch (fortepian). Artystki wykonały wspólnie kilka utworów otrzymując, podobnie jak wcześniejsi wykonawcy, gromkie brawa publiczności.

W dalszej części wydarzenia przedstawione zostały sylwetki wszystkich osób biorących udział w bieżącej odsłonie wystawy oraz wręczono pisemne podziękowania za udział w niej.

Część oficjalną wydarzenia zakończyła recytacja wybranych utworów poetyckich autorstwa kilku z przybyłych nauczycielek. Tematyka wierszy obejmowała życie codzienne oraz osobiste refleksje autorek.

Na sam koniec na wszystkich czekała jeszcze jedna niespodzianka – słodki poczęstunek.

Obok przedstawicieli placówek oświatowych, artystów i mieszkańców powiatu w wydarzeniu udział wzięli: przewodniczący Rady Muzeum Ziemi Leżajskiej dr Dariusz Półciwiarzek, naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Leżajsku Aurelia Kryla, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej w Leżajsku Stanisław Jaworski oraz prezes Sarzyńskiego Stowarzyszenia Eksploracyjnego Jadwiga Kraśniewska.

Organizatorzy dziękują wszystkim za przybycie i zapraszają do obejrzenia wystawy. Ekspozycja będzie dostępna do 21 listopada 2023 r.

MZL

Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach 1939-1945

– nowa wystawa plenerowa w MZL

Muzeum Ziemi Leżajskiej zachęca do obejrzenia plenerowej wystawy czasowej pt „Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach 1939”. Wystawa prezentuje najważniejsze informacje na temat zbrodni dokonanych przez okupantów niemieckich i sowieckich na obywatelach polskich w latach wojny i okupacji 1939-1945.

Wystawa prezentowana jest przy wejściu głównym od. ul. Mickiewicza, dzięki czemu możliwe jest jej obejrzenie niezależnie od pory dnia czy nocy. Ekspozycja będzie udostępniona do 19 listopada 2023 r.

Wystawa wykorzystuje fotografie i dokumenty, które pochodzą ze zbiorów m.in.: Archiwum Państwowego w Radomiu, Archiwum Państwowego w Gdańsku, Centrum

Naukowo-Informacyjnego „Memoriał” w Moskwie, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Archiwum Akt Nowych, Narodowego Archiwum Cyfrowego, Ośrodka KARTA, Muzeum i Miejsce Pamięci Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Archiwum PCK, Teatru NN.

Wystawa leżajskiemu muzeum udostępniła została przez Instytut Pamięci Narodowej oddział w Rzeszowie.

MZL

POWIATOWY REGAŁ KSIĄŻKOWY POLECA

„POGO” JAKUB SIECZKO

Książka dostępna w zbiorach Biblioteki Publicznej w Leżajsku.

Gdy weźmie się do ręki wydany przez Wydawnictwo Dowody reportaż „Pogo” Jakuba Siczki, można się zdziwić, że jest tak objętościowo niepozorny. Mogłoby się przecież wydawać, że praca w pogotowiu to potencjał tematyczny na tomy, a nie na 118 stron. Ale po przeczytaniu pierwszych 10 kartek można już się przestać dziwić.

Niby człowiek wie, że praca w ratownictwie medycznym jest obciążająca, ale dopóki nie założymy czyichś butów, wiemy tyle, co nic. Siczko – lekarz-ratownik z pisarskim zacięciem podsuwa czytelnikowi te swoje buty i brniemy razem z nim przez grochowskie ulice, zaglądamy do mieszkań, często takich z długo niepranymi firankami i samotnością bulgoczącą w emaliowanym garnku na kuchence, wchodzimy do melin, gdzie jakkolwiek ludzką godność już dawno pochłonęło morze alkoholu i ekskrementów. Wkraczamy do świata, w którym tańczy się ze śmiercią, ale gdy się już nie trzyma obu rąk na defibrylatorze lub czyjejś tryskającej krwią tętnicy udowej, można nawet czasem zjeść kebaba.

Jednym z najmocniejszych fragmentów jest ten, w którym Siczko lakonicznie wylicza, co widział (chyba robi to bardziej po to,

żeby zaspokoić ciekawość czytelnika). Pasaż jest jak litania do najświętszego wypalenia zawodowego, którego autor jest zresztą chyba świadomy, sądząc po tonie, w jakim wybrzmiewa znaczna część książki. Ale myliłby się ten, kto sądziłby, że mamy tu do czynienia z monologiem frustrata zmieszanego przez system i zubożonego na ludzką krzywdę, albowiem Siczko potrafi być też... poetą. Umie ubrać niewdzięczność życia, ale też jego nieoczywiste jasne strony, w zgrabne metafory, które snują się przez książkę jak ta miła dla oka październikowa mgła na wionących rozkładem ławkach.

Siczko z powodzeniem wydobył esencję swojego zawodu i – co ważne – dał sygnał, że jeszcze tli się w nim wiara w sens tego, co robi.

I wcale nie dziwi fakt, że „Pogo” zostało przeniesione na deski teatru (Teatr Polonia, reż. Kinga Dębska), bo tkwi w nim potencjał na soczysty monodram. Tyle, że z tego samego powodu trudno nazwać książkę reportażem sensu stricto. Bardziej wypisami z dziennika, ale czy to przeszkadza w odbiorze? Absolutnie nie. Czy warto „Pogo” przeczytać? Absolutnie tak.

NN

Azalia podsumowuje sezon szosowy

Zawodnicy Klubu LKS Azalia Brzózka Królewska, wzorem lat ubiegłych, nie dali o sobie zapomnieć także i w tym sezonie szosowym.

W dniach 27 lipca – 4 sierpnia odbywał się wyścig Tour de Pologne Junior. Startował w nim jeden z zawodników klubu LKS Azalia Brzózka Królewska Mikołaj Klaczkowski. Wyścig był rozgrywany w różnych częściach kraju na przestrzeni jednego tygodnia, dlatego mógł wystartować tylko jeden zawodnik, który uczestniczył w czterech etapach: w Poznaniu, Katowicach, Bielsku Białym oraz Krakowie. W dwóch wyścigach Mikołaj zajął 2 miejsce a w pozostałych uplasował się na 3 miejscu. W klasyfikacji generalnej wyścigu zajął 3 miejsce co było dużym sukcesem.

W Lubartowie i okolicach w pierwszym tygodniu sierpnia odbyła się XII seria Pucharu Polski w kolarstwie szosowym. Dużym talentem wykazał się Michał Lipiński, który wygrał jazdę indywidualną na czas w kategorii żak. Michał jest dużym objawieniem sezonu 2023. Nieco wcześniej wygrał również czasówkę w Jaworzynie Śląskiej w ramach X serii Pucharu Polski, a w wyścigu ze startu wspólnego zajął 3 miejsce. W Lubartowie także 3 miejsce w jeździe indywidualnej na czas zajął Mikołaj Klaczkowski. Trzy razy na 6 miejscach meldowali się Tymoteusz Gajdek, Karol Stanko oraz

Borys Klaczkowski w kat. junior i junior młodszy. W wyścigu ze startu wspólnego 2 miejsce zajął Mikołaj Klaczkowski w kat. młodzik.

W Kulikowie na Lubelszczyźnie w dniach 12-13 sierpnia odbyły się dwa wyścigi klasyczne ze startu wspólnego. W pierwszym wyścigu – Memoriał Trenera Kazimierza Kowalczyka, a w drugim dniu – VI memoriał Feliksa Pożdzik. W obu tych wyścigach zawodnicy Azalii zajmowali czołowe miejsca. W kat. żak Michał Lipiński wygrał oba wyścigi. W kat. młodzik także dwa razy wygrał Mikołaj Klaczkowski oraz 2 miejsce zajął Hubert Kulec. W kat. juniorka młodsza dwa 4 miejsca zajęła Lena Ożóg. W kat. junior dwa 2 miejsca zajął Karol Stanko, a jego kolega Michał Marciniak uplasował się na 3 miejscach w obu wyścigach. W juniorach młodszych Borys Klaczkowski zajął dwa razy 5 miejsca także w obu wyścigach.

Dwa medale Mistrzostw Polski przywieźli młodzi zawodnicy LKS Azalii Brzózka Królewska z Górskich Mistrzostw Polski w Kolarstwie Szosowym, które odbyły się w dniach 26-27 sierpnia w Łukawicy. Najcenniejsze

zwycięstwo odniósł Michał Lipiński w kat. Żak, który na półmetku wyścigu zaatakował na dużym podjeździe i samotnie mknął do mety, powiększając przewagę nad drugim zawodnikiem do 1 minuty 30 sekund. Michał, jak dotąd, wygrał większość wyścigów odjeżdżając samotnie z grupy zawodników, co rokuje dobrymi wynikami na przyszłość. Drugi medal brązowy zdobył Mikołaj Klaczkowski. W kat.

młodzików srebro przegrał o błysk szprychy na zaciętym finiszu na mecie wyścigu. Mikołaj również jest bardzo utalentowanym zawodnikiem i wszechstronnym, a także tegorocznym mistrzem Polski w kat. przełajowych.

Pod koniec sierpnia odbyły się Międzywojewódzkie Szosowe Mistrzostwa Młodzików Nowa Sarzyna – wyścig ze startu wspólnego o Puchar Starosty Leżajskiego.

Zawodnicy Azalii zdobyli 2 medale tych mistrzostw. Zdobyte zwycięstwo odniósł Mikołaj Klaczkowski, który pokonał drugiego na mecie zawodnika WLKS Kraków o ponad 1 minutę. Brązowy medal zdobył również

bardzo utalentowany Jan Szczepanik, syn Jacka Szczepanika, pierwszego medalisty klubu Azalia w 1994 r. Wysokie 5 miejsce zajął również zawodnik Azalii Hubert Kulec.

W Godziszach Wielkich k/Kalisza w dniach 30 września-1 października odbyły się Mistrzostwa Polski w jeździe dwójkami i w jeździe drużynowej na czas w kolarstwie szosowym. Zawodnicy Azalii w składzie Jan Szczepanik i Mikołaj Klaczkowski także i tu wykazali się wielką wolą walki i zdobyli brązowy medal mistrzostw Polski. Do srebra zabrakło 5 sek. Druga dwójka w składzie Hubert Kulec i Michał Lipiński zajęła 21 miejsce.

W drugim dniu rozegrano mistrzostwa Polski w jeździe drużynowej na czas. Drużyna w składzie Jan Szczepanik, Mikołaj Klaczkowski Michał Lipiński i Hubert Kulec zajęła bardzo niepopularne przez zawodników i trenerów 4 miejsce, czyli tuż za podium. Zawodnicy stracili do 3 miejsca zaledwie 6 sekund. Na pocieszenie można dodać, że drużyna Azalii była najmłodszą drużyną i dwójką z całego grona zawodników w kategorii młodzik. Na przyszły rok w tym składzie wystartują do rewanżu w mistrzostwach Polski.

Stanisław Zygmunt

Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin 11th Polish Open WKB GaliziaCup

30 września w hali sportowej ZSL im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku po raz jedenasty odbył się Międzynarodowy Turniej Karate Kyokushin 11th Polish Open WKB GaliziaCup.

Na matach tatami swoje umiejętności prezentowało 217 zawodników z Łotwy, Ukrainy i Polski z takich miejscowości jak: Bielsko Biala, Lublin, Limanowa, Góra Kalwaria, Zator, Kraków, Oświęcim, Gorzyce, Warszawa, Józefów pod Warszawą, Radomsko, Sanok, Przemyśl, Ropczyce, Brzostek, Inowrocław, Rudnik nad Sanem, Nowa Sarzyna, Rzeszów, Salaspils, Użgorod i Leżajsk.

Sędzią głównym turnieju był shihan Sławomir Dubiel z Bielska Białej, zaś sędzią technicznym sensei Tomasz Rajda z Zatoru. Zarówno organizacja turnieju, jak i rywalizacja odbywały się na bardzo wysokim poziomie sportowym. Można było zobaczyć wiele ciekawych, widowiskowych i efektownych walk w wykonaniu zawodników z organizacji: WKB, NAKA-MURA, IFK, KAN.

Turniej odbywał się w konkurencji kumite i kata (dla chłopców i dziewcząt – bez po-

działu na wiek). Oficjalnego otwarcia zawodów dokonał prezes Leżajskiego Klubu Karate Kyokushin Mirosław Hołda. Turniej objęty był patronatem Burmistrza Leżajska i Starosty Leżajskiego.

Bardzo dobrze zaprezentowali się zawodnicy LKKK, zdobywając 20 miejsc punktowanych, co w efekcie końcowym uplasowało LKKK na czwartym miejscu drużynowym. Poza podium tym razem znaleźli się Hubert Bęben i Filip Baran. Sekundantem ekipy był sensei Bogdan Bogdanowicz.

Gratulujemy wszystkim zawodnikom bardzo wysokiego poziomu sportowego. Podziękowania kierujemy również do wszystkich, którzy przyczynili się do sukcesu organizacyjnego leżajskich sobotnich zawodów, a w szczególności do zarządu klubu, działaczy, obsługi medycznej, sympatyków, kibiców i władz samorządowych regionu. Turniej został zorganizowany z pomocą Urzędu Miejskiego w Leżajsku.

Więcej informacji na karatleżajsk.pl

LKKK

Grota Neptuna Sardynia

Przylądek Capo Caccia

Kiedy zajrzemy do przewodnika lub internetu w poszukiwaniu największych atrakcji Sardynii, niemal od razu znajdziemy Grotę Neptuna – Grotto di Nettuno. Oglądając zjawiskowe zdjęcia i czytając wpisy odwiedzających grotę szybko przekonujemy się, że jest to miejsce, którego nie można pominąć zwiedzając tą malowniczą wyspę.

Ruszamy więc w kierunku północno-zachodniego wybrzeża na przylądek Capo Caccia, który sam w sobie jest perełką Sardynii. O dziwo, bez większych problemów podejźdżamy do końca drogi zakończonej rondem, przy którym jest tylko kilka miejsc parkingowych. Niestety, wejście do groty jest dzisiaj zamknięte. A powodem jest silny wiatr. Rzeczywiście porywisty wiatr przeciskający się pomiędzy urwistymi, skalnymi ścianami bywa uciążliwy. Zrobienie dobrego zdjęcia, nie mówiąc o ustabilizowaniu kamery podczas filmowania, staje się – delikatnie mówiąc – kłopotliwe. Ale co ma wiatr wspólnego ze zwiedzaniem groty? O tym za chwilę.

Nie mogąc wejść do groty postanawiamy zobaczyć przylądek. Na szczycie Capo Caccia znajduje się latarnia morska. Dzięki położeniu na wysokim klifie i 24-metrowej wieży, obiekt ten jest najwyżej położoną latarnią morską w całych Włoszech. Droga do latarni

jest jednak zamknięta – to teren wojskowy. To również ważna informacja dla droniarzy – tutaj nie można latać dronem.

Jedyną szansę zobaczenia imponujących klifów daje cofnięcie się kilkaset metrów i podjęcie próby znalezienia wolnego miejsca przy drodze, bo parkingu tutaj nie znajdziemy. Stąd już kilka kroków na krawędź klifu, z którego rozpościera się imponująca panorama. Niestety, trzeba zachować zdrowy rozsądek, bo zabezpieczonych platform widokowych brak. Tak więc turyści zdeptują wszystko wokół, próbując znaleźć dogodnie miejsce do zdjęcia, w czym skutecznie przeszkadza porywisty wiatr. Niemniej widoki wynagradzają wszelkie przeciwności.

Przylądek Capo Caccia zawdzięcza swoją nazwę polowaniom na gołębie, które odbywały się na tym obszarze w XIX w. i prowadzone były bezpośrednio z łodzi. Capo z włoskiego oznacza „przylądek” a słowo caccia – „polowanie”.

Tak kończy się dzisiejsza nasza wycieczka do Groty Neptuna. Wrócimy tutaj za kilka dni. Może pogoda będzie łaskawsza.

Trzy dni później ponownie jedziemy w stronę przylądka. Pogoda się ustabilizowała. Wiatr zelżał, choć liczyć na bezwietrzną pogodę na Sardynii raczej nie powinniśmy. Na szczęście

udało nam się zarezerwować przez internet bilety do Groty Neptuna, co da nam gwarancję wejścia do podziemi.

Nie bez problemów przy drodze znajdziemy miejsce do zaparkowania. Następnie udajemy się do kas biletowych, które... są zamknięte.

Jak się okazuje, otwierane są dwadzieścia minut przed kolejną godziną wejścia do groty. Cóż, co kraj to obyczaj. W końcu kupujemy bilety po 14 euro za osobę i czekamy.

Godzina dwunasta. Sprawdzenie biletów i ruszamy na schody. Pomimo ograniczeń w ilości osób mogących wejść co godzinę do groty, tłum potrafi odebrać wszelką radość bycia w tym miejscu. Jedni chcą schodzić, inni zatrzymują się, by zrobić zdjęcie. Co się tutaj dzieje w sezonie – trudno sobie wyobrazić. Na szczęście z czasem schodowy peleton rozciąga się na tyle, że możemy w spokoju robić zdjęcia i filmować. A jest co. Widoki zapierają dech. Z jednej strony pomarańczowo-złociste skały, z drugiej – lazurowe morze.

Do groty można dostać się na dwa sposoby. Tak jak my – zejść i wejść schodami, zwanymi Kozimi – Escala del Cabirol. Ale uwaga, jest ich 654. Wyjście nie będzie łatwe. Wykuto jest w połowie lat 50. ubiegłego wieku, aby umożliwić turystom dotarcie do jaskini także podczas sztormu. Jednak, jak się przekonaliśmy, wystarczą mocniejsze poddmuchy i wejście do jaskini jest zamknięte. Dlaczego? Bo drugim sposobem wejścia do jaskini jest przyplnięcie tu statkiem z przystani po drugiej stronie cypla lub z Alghero. Ten luksus jednak kosztuje. Musimy wysupłać z kieszeni dodatkowe 13 euro. A jeśli zapagniemy wrócić statkiem, cena będzie jeszcze wyższa – 15 euro. Tutaj możemy wyjaśnić dlaczego przy wietrze statki nie pływają. Wiatr wzmaga fale, a statek musi podплыnąć do pomostu, który znajduje się już w grocie. Przy wysokiej fali,

Statki cumujące przy grocie

taki manewr może być bardzo niebezpieczny. Co jednak nie wyjaśnia dlaczego zamykane są schody.

Na poziomie morza, tuż przed wejściem do jaskini znowu szlak się korkuje. My schodzimy ze schodów, inni turyści ze statku. Wszyscy, krok za krokiem wchodzimy do środka. Szok. Wielojęzyczny gwar miesza się z głośnymi okrzykami obsługi: *Andiamo, andiamo, let's go*. Z trudem, popychani to z lewej to z prawej strony próbujemy zrobić kilka ujęć wyłaniającej się groty. Na szczęście większość turystów popędziła do przodu pozostawiając nam więcej przestrzeni. I wtedy doceniliśmy piękno jaskini.

Grotta Neptuna zaskoczyła nas pięknymi formacjami skalnymi i klimatycznymi kolorami. Bo rzadko która jaskinia jest tak dobrze doświetlona. A to dzięki naturalnemu oświetleniu wpadającemu do środka. Wokół nas fantazyjne stalagmity i stalaktyty przybierają najróżniejsze formy.

Wiek jaskini szacuje się na 130 milionów lat. Grotta została wyżłobiona przez wodę w czerwonym wapieniu, stąd jej złoto-czerwony kolor i bogactwo formacji skalnych. Cała grotta liczy ponad 4 km długości, dla turystów dostępnych jest kilkaset metrów.

Grotta ma jeszcze jeden wielki atut. W jej wnętrzu znajduje się długie na 120 metrów słone jezioro, w którego wodach bajkowo odbijają się fantazyjne nacieki skalne.

I tutaj ponownie musimy do tego miodu dolać łyżeczkę dziegciu.

W sezonie do groty co godzinę wchodzi do 200 osób. Jest to naprawdę wielka liczba, patrząc na jej rozmiary. Poruszając się po jaskini, w zasięgu ręki każdej osoby są stalaktyty i stalagmity liczące miliony lat. Nie są one w żaden sposób zabezpieczone ani chronione. Część z nich jest uszkodzona, najwyraźniej parę osób postanowiło wziąć kawałek groty na pamiątkę do kieszeni. Zakaz robienia zdjęć

Podziemne Jezioro

z lampą jest tylko na papierze – nikt go nie przestrzega, ale też nikt go nie egzekwuje. Jak tak dalej pójdzie, to za parę lat nie będzie czego oglądać.

Nawet nie wiemy kiedy zostaliśmy niemal sami w jaskini. Większość turystów niczym Pendolino pokonała całą trasę. A my nareszcie mamy czas, by upaść się pięknem tego miejsca.

Czas jednak opuścić jaskinię. Obok przystani ponownie robi się tłoczno. Kolejna grupa czeka już na wejście do środka jaskini.

Przed nami jeszcze jedno wyzwanie. O ile zejście schodami do Groty Neptuna jest przyjemne, to powrót tą samą drogą jest już wyzwaniem. Ale nie demonizujemy sprawy. Każda, nawet starsza, w miarę sprawna osoba da radę. Zważywszy, że w wielu miejscach są wypłaszczenia, gdzie można chwilę odpocząć.

Czy pomimo tych niedogodności warto odwiedzić Grotę Neptuna? Odpowiedź może być tylko jedna. Zdecydowanie tak. Ten fenomen przyrody to bezsprzecznie obowiązkowy punkt na mapie turystycznej Sardynii. Miejsce, które potrafi zadziwić i na długo pozostanie w naszej pamięci.

Tekst, zdjęcia – Ireneusz Wotek
Niezwyczajny Świat YouTube

LISTOPAD 2023

IMPREZY KULTURALNE

POWIATOWE OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Termin: 11 listopada

Uroczystość rozpocznie msza św., następnie przedstawiciele samorządów, instytucji powiatowych i szkół złożą wieńce oraz wianki pod pomnikiem poległych w walkach niepodległościowych. W drugiej części wydarzenia program artystyczny zaprezentuje młodzież z ZSL w Leżajsku, Powiatowa Orkiestra Divertimento oraz artyści MCK w Leżajsku.

GMINNE OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Termin: 11 listopada**Miejsce:** Giedlarowa**Organizator:** Gmina Leżajsk, GOK, Parafia Giedlarowa

Opis: Uroczysta msza święta, a następnie złożenie kwiatów i zniczy w miejscu pamięci.

105. ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Termin: 12 listopada**Miejsce:** Gmina Grodzisko Dolne**Organizator:** Gmina Grodzisko Dolne

Opis: Uroczystości przed pomnikiem „Żywią i Bronią” w Grodzisku Miasteczku i na cmentarzu parafialnym pod obeliskiem „Pamięci tym, którzy cierpieli i oddali swe życie za Ojczyznę” oraz Msza Święta w Intencji Ojczyzny.

XI DYKTANDO GMINNE

Termin: 17 listopada**Miejsce:** GOK Kuryłówka**Organizator:** GBP w Kuryłowce

Opis: Tegoroczna edycja skierowana jest do wszystkich mieszkańców gminy Kuryłówka. Do odważnych i piśmiennych świat należy, przyjdź i spróbuj.

KONCERT MATEUSZA ZIÓŁKO

Termin: 17 listopada**Miejsce:** Gminny Ośrodek Kultury Gminy Leżajsk**Organizator:** GOK Gminy Leżajsk

Opis: Realizacja koncertu odbywa się w ramach projektu MKiDN „Kultura na wyciągnięcie ręki – organizacja 4 debat o kulturze i koncertów promujących artystów polskiej sceny muzycznej”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego, w ramach programu „Muzyka”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca. Obowiązują bezpłatne wejściówki.

JESIENNE SPOTKANIA Z TEATREM

Termin: 18-19 listopada**Miejsce:** GOK w Giedlarowej**Organizator:** Gminny Ośrodek Kultury Gminy Leżajsk

Opis: Bezpłatne spektakle teatralne w wykonaniu grup i zespołów z terenu Podkarpacia.

UROCZYSTOŚĆ PATRIOTYCZNA Z CYKLU - „...BY POKOLENIA PAMIĘTAŁY...” „NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI”

Termin: 11 listopada**Miejsce:** Kuryłówka

12.00 – „Niepodległa do Hymnu” przed pomnikiem w centrum Kuryłówek,

16.00 – Msza w kościele św. Józefa,

17.00 – złożenie wieńców przed pomnikiem w centrum Kuryłówek,

17.30 – koncert patriotyczny w sali widowiskowej GOK w Kuryłowce.

Organizator: Wójt Gminy Kuryłówka, GOK i GBP w Kuryłowce, Parafia Tarnawiec, OSP Kuryłówka

Opis: 11 listopada to data-symbol, jednak w każdym mieście, każdej wsi, proces wybijania się na niepodległość był inny i trwał kilka lat. Mieszkańcy Kuryłówek dla uczczenia tego wydarzenia w 1924 roku wybudowali w centrum miejscowości pomnik niepodległościowy, gdzie rokrocznie odbywają się uroczystości.

WIECZÓR ANDRZEJKOWY DLA DZIECI

Termin: 28 listopada**Miejsce:** Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym**Organizator:** OK w Grodzisku Dolnym

Opis: Wróżby, gry i zabawy oraz dyskoteka dla dzieci.

OGŁOSZENIE O MOŻLIWOŚCI ZAKUPU PRZEZ NADLEŚNICTWO LEŻAJSK LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Nadleśnictwo Leżajsk informuje, że jest zainteresowane nabyciem działek leśnych oraz przeznaczonych do zalesienia, spełniających co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

- 1) bezpośrednio przylegających do gruntu w zarządzie Lasów Państwowych albo łączących kompleksy leśne ze sobą lub z drogami publicznymi;
- 2) stanowiących samodzielne jednostki gospodarowania, tj. nieruchomości o leśnym charakterze, z faktycznym i prawnym dostępem do dróg publicznych, umożliwiającymi jednocześnie prowadzenie na tych nieruchomościach racjonalnej gospodarki leśnej.

Oferta dotyczy nieruchomości położonych na terenie miast: Nowa Sarzyna i Leżajsk oraz gmin: Nowa Sarzyna, Leżajsk, Kuryłówka, Grodzisko Dolne, Rakszawa, Żołynia, Białobrzegi, Czarna, Sokołów Małopolski, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Leżajsk.

Podmioty zainteresowane ofertą proszone są o kontakt na adres poczty elektronicznej: lezajsk@krosno.lasy.gov.pl lub telefonicznie: 17 242 06 01.

W celu umożliwienia wstępnej weryfikacji przydatności nieruchomości do nabycia należy podać co najmniej: nazwę gminy, nazwę obrębu ewidencyjnego (miejscowość) oraz numer działki.

Zawarcie umowy sprzedaży nieruchomości wymaga uprzedniego uzyskania przez Nadleśnictwo Leżajsk zgody Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Nabycie może nastąpić za cenę ustaloną w wyniku negocjacji, jednak nie wyższą od wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Ogłoszenie nie stanowi oferty w rozumieniu art. 66 kodeksu cywilnego

Nadleśniczy Nadleśnictwa Leżajsk
Tomasz Cebula

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Bezpieczny Rolnik
Bezpieczna Wieś

V edycja kursu e-learningowego dla dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy upadkom zapobiegamy”

Termin nadsyłania
zgłoszeń do
6 listopada 2023

50 HULAJNÓG
zostanie rozlosowanych
wśród dzieci rolników,
które nadeślą zgłoszenia
w wymaganym terminie

Zasady przyznawania nagród dostępne są na stronie www.gov.pl/krus

SKLEP ROWEROWY SERWIS SPRZEDAŻ

Żołynia
ul. Białobrzeska 1
tel. 660 512 185

NAJWIĘKSZY SKLEP

SPORTOWO- ROWEROWY

Leżajsk
ul. Mickiewicza 74,
I piętro (obok dworca)
tel. 666 349 932

DREWNO OPAŁOWE

KOMINKOWE ■ CIĘTE
ŁUPANE ■ METRY

BUK ■ BRZOZA
OLCHA ■ SOSNA

TRANSPORT GRATIS!

tel. 17 243 27 71
tel. 604 415 609

Hucisko 216

STUDIO URODY
Claudia

VOUCHER
FRYZJERSTWO STYLIZACJA & PIELĘGNACJA | KOSMETYKA TWARZY & CIAŁA | PAZNOKCIE MANICURE & PEDICURE | RZĘSY PRZECIŁAMOWANIE & ZAGĘSZCZANIE

VOUCHER PODARUNKOWY
731 022 385
pon. - pt. 8:00 - 17:00
sob. 9:00 - 13:00
niedz. - nieczynne
Grodzisko (obok sklepu Piotruś Pan)

VOUCHER
STUDIO URODY *Claudia*
FRYZJERSTWO STYLIZACJA & PIELĘGNACJA | KOSMETYKA TWARZY & CIAŁA | PAZNOKCIE MANICURE & PEDICURE | RZĘSY PRZECIŁAMOWANIE & ZAGĘSZCZANIE

Szukasz pomysłu na prezent?

Zamów VOUCHER

na usługi w Studio Urody Claudia

731 022 385

Grodzisko Dolne

(obok sklepu Piotruś Pan)

Bo życie zaczyna się w łóżku

Powiedz jak śpisz, a zrobię materac dla Ciebie !

INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA
MATERACE NA KAŻDY WYMIAR
NAPRAWA MATERACY
WYMIANA POKROWCÓW

609 212 799

Grodzisko Nowe 365
37-306 Grodzisko Dolne

FRIK – Doradztwo i Marketing

Biuro w **Leżajsku!**

ul. Klasztorna 2F/4 (nad Pepco)
37-300 Leżajsk

Dotacje na start działalności

Dotacje na założenie działalności gospodarczej
z **PUP** i **LGD**

Dotacje dla firm

rozwój firm – prace B+R, innowacje, audyty
wzornicze, internacjonalizacje i wiele innych

PUP – doposażenie stanowiska pracy,
prace interwencyjne, staże

Biznesplany, strategie, analizy

Doradztwo biznesowe
i gospodarcze

Szkolenia i warsztaty

www.fabrykarik.pl

500 252 928

536 126 266

fabrykaRiK

biuro@fabrykarik.pl

fredka
the walking dog

Przygotuj swojego psa na jesień i zimę!

Płaszcz przeciwdeszczowy

Drop&Wind

Zapewnia psu ochronę przed deszczem i wiatrem
oraz wilgocią w okresach jesiennym i zimowym.

Płaszcz produkowany jest **w Leżajsku**
z wysokiej jakości materiałów.

Wyróżnienie w konkursie

WZOROWE
PODKARPACKIE

PRODUKT
LOKALNY

kup na
fredka.eu

zobacz produkty na żywo » Biuro FRIK
Leżajsk, ul.Klasztorna 2F/4 (nad Pepco)